FrøavlsINFO
28. juni 2022

Høst af rødsvingel

FrøavlsINFO nr. 8, 2022

- **Stor forskel på høsttidspunkt afhængig af sort og lokalitet**
- **Tærsk skånsomt hvis der er væselhale**
- **Læs i øvrigt: Værd at vide om vide om frøtærskning og frøtørring.**

Der er stor forskel på, hvor langt fremme rødsvingel afgrøderne er, både i forhold til sorten og i forhold til hvor i landet afgrøden er placeret. Mængden af nedbør og tilgængeligheden af vand i perioden fra bestøvning til høst, er meget forskellig henover Danmark. Også af den grund er forskellen på modenheden af afgrøderne meget forskellig. Nogle steder startede rødsvinglen blomstringen i starten af juni, mens tidspunktet var midt i juni på andre lokaliteter. Derfor vil høsttidspunktet komme til at variere meget fra egn til egn.
De tidligste afgrøder vil være klar til direkte høst i uge 27, mens andre først vil være klar i uge 29 eller mellem 15. – 20. juli.
Med god vandforsyning og temperaturer på 20 grader C, går der ca. 35 dage fra hovedblomstring til direkte høst.
Hold særlig øje med de tidlige og spildsomme sorter uden udløbere. Der er op mod 10 dage mellem høst af de tidligste og de sildigste sorter. Du kan finde tidligheden af din sort her.

Høstmetode
Direkte høst af rødsvingel er almindelig praksis, da arten generelt ikke er særlig spildsom.
Det korrekte høsttidspunkt er, når den røde farve er gået af frøene, og marken er blevet gulbrun. På dette tidspunkt vil der være under 20 pct. vand i frøene. I de mindre spildsomme sorter vil den optimale vandprocent være 15-16 pct. ved direkte tærskning.

Skårlægning er en nødløsning, men kan være aktuel i tvemodne og/eller spildsomme sorter. Skårlægning foretages en uges tid før direkte høst, ved et vandindhold på ca. 35%. Bedst til skårlægning af rødsvingel er en BCS´er. Skårene tørrer hurtigere op efter evt. regn. De spildsomme fine sorter af rødsvingel kan normalt uden problemer skårlægges med BCS.

Gode råd til høstarbejdet
Undersøg bag mejetærskeren, at der ikke spildes frø over soldkassen eller i halmen.
Sørg for at soldene er belastet så ens som muligt.
Det er vigtigt at materialet kommer jævnt fordelt ind i maskinen, således at cylinder/rystere/rotorer/solde belastes ens.
Tjek varen i tanken. Er der afskallede frø tærskes der for hårdt, og det kan gå ud over spireevnen. Er der mange topskud og dobbelt frø tærskes der måske for lempeligt. Men tjek om der i det hele taget er udviklede frø i topskuddene, hvis ikke hører de til på marken.
Vær opmærksom på at fremmede græsser ofte findes i hjørnerne og i den yderste markkant, hvorfor man bør undlade at høste den yderste halve meter med. Mange har været ude og slå kanten rundt, det er en rigtig god idé, så ingen fristes, når der tærskes. Vær også opmærksom på forekomst af væselhale. Stærkt forurenede områder tærskes ikke med.

Hvis marken er forurenet med væselhale, skal der tærskes lempeligt, således at stakken på væselhalen forbliver intakt. Det letter frarensningen på frørenseriet.

Rumvægt
Som rettesnor vil en normal råvarerumvægt i rødsvingel være 1,75-1,9 kg/10 l, hvilket i mange sorter vil svare til et rensesvind på 15 -18 pct. I enkelte småfrøede sorter med særligt tungt frø, kan rumvægten uden problemer komme op over 2,2 kg/10 l.

Efterbehandling
Frøet skal på tørreri straks efter det er høstet. Start med kold luft og afslut med opvarmet luft, hvis det er nødvendigt for at få afgrøden tørret færdig til under **11 % vand.**
Tørreluften må ikke opvarmes mere end 5 – 6ºC for at sikre en ensartet nedtørring med minimal risiko for overtørring. Afslut tørringen med at køle frøet ned. Beluft frøet en gang om ugen de første fem uger efter afsluttet nedtørring og derefter en gang om måneden indtil levering. DLF´s medarbejdere vil hente råvareprøver af rødsvingel i første halvdel af september, og frøet skal på det tidspunkt være nedtørret til et vandindhold på under 12%.

Grænsen for vandindhold er ændret til maks. 12 pct. både ved levering i høst og ved levering af frø med aftale om lagerleje.

Rengøring af mejetærskeren
Husk også at rengøre mejetærskeren grundigt både før og efter frømarken er høstet.

Venlig hilsen
Avlsafdelingen
DLF